

גאווואלדיגע רעיונות

פרשת אמור תשפ"ג, עלון מס' 480

צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

valt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאב

קאנאדע • טשילע • טשיינא • טשעכיי • ענגלאנד • פראנקרייך • דייטשלאנד • גיבראלטאר • האלאנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראליע • בעלגיע • אונגארן • אינדיא • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאנאמא • פוילן • רוסלאנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינא • פאראייניגטע אראבער עמיראטעס • ארצות הברית • ווענעזועלא

צו פארבינדן די טויזנטער לייענער און באקומען די גליונות בחינם, אדער צו שיקן הערות אדער תשובות, ביטע פארבינדט אייך מיט הרב יהושע אלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט. לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נוולטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

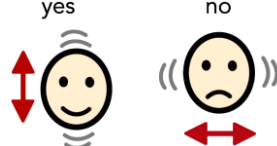
Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים <https://www.dirshu.co.il/category/>

דער מחבר ערלויבט און שטימט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

די יא און ניין באוועגונג

נאטירלעך, שאַקלען מיר אונזער קעפ פון זייט צו זייט (סיידווייז) אויסצודריקן נעגאטיוון ("נישט באוועגונג") בשעת מיר שאַקלען אונזער קעפ ארויף און אראָפּ אויסצודריקן אַפערמיישאַן ("יאַ באוועגונג"). פארוואס איז דאָס?

דער מענטש פארשטייט טיף אין זיין נשמה (כאטש מיר טוען די תנועות אן אריינטראכטן), אבער ווי די גמרא זאגט אע"ג דאינהו לא חזו מזליהו חזו, כאטש זיי האבן עס נישט געזעהן, האט זייער מזל עס געזעהן [מגילה ג.]. דאס הייסט, עס איז דא א טיפע רוחניות'דיגע סיבה פארוואָס מיר טוען דאָס וואָס איז עמבעדיד אין אונזער נשמה. די ריכטונג וואָס פירט צו פארבעסערונג און פארשריט (אויסגעדריקט דורך די יא-באוועגונג), און וועלכע ריכטונג לאזט אים אן פארשריט (אויסגעדריקט דורך דער ני-באוועגונג). די יא באוועגונג ווייזט אין אַ גלייך שורה, אָן דיווערזשאַן צו די זייטן. ווען אַ מענטש שאַקלט מיט'ן קאָפּ ארויף און אראָפּ, ער קאָמיוניקייט אַז עס איז נישטא קיין המשך פון די שורה, קיין פראַגרעשאַן און פאָרויס מאַמענט. עס איז ווי ער זאגט, "מיר זענען נאָך אין דער זעלביגער אָרט." באַשטעטיקונג קומט פון עפעס וואָס שטאַמט פון די וויכטיקייט פון אוועקגיין פון ליידיגע זאכן. אַ באַשטעטיקונג דריקט אויס אַ נאַטירלעך געפיל מיט וואָס די מענטש איז געבוירן - צו פראַגרעס און שטייגן אין רוחניות (עצמותי תאמרנה, עמ' 82-83).

(ווען מיר אַבסערווירן די מענטשהייט און חיות, באַמערקן מיר אַז בשעת מענטשן זענען ווערטיקאַל (זיי שטייען גראַד), חיות זענען האָריזאָנטאַל (זיי ליגן). פארוואס איז דאָס? מענטשן זענען ווערטיקאַל ווייל זייער ציל איז זיך אויסצוארבעטן און ווערן בעסער, צו פראַגרעס אין רוחניות. דעריבער זייער קאָפּ איז געשטעלט איבער זייער גוף, סימבאָליזירט אַז דער שכל מוז געוועלטיגן איבער זייער גוף און נוצן וואָס זיי האָבן פאַר רוחניות'דיגע הייכן. אין קאָנטראַסט, חיות זענען האָריזאָנטאַל. זייער קאָפּ איז גלייך מיט די רעשט פון די גוף. אַ חיה פארבעסערט זיך נישט. אין פאַקט, דער הייליגער מהר"ל זי"ע ווייזט אויס אַז די וואָרט "בהמה" איז קאָמפּרייזד פון די ווערטער "בה מה", אין עס איז וואָס עס איז, אַז אַ חיה טוט זיך נישט פארבעסערן און ווערן העכער פון די וועג וואָס ער איז געבוירן.)

[גלאַריאַס גלאַבוס](#)

הקב"ה האט באשאפן א וועלט וואס צווינגט אונז צו פרעגן: ווער האט באשאפן אזא שיינע וועלט, ווי עס שטייט "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה?" (ישעיה מ:כו), הייב אויף די אויגן און זעה ווער האט דאס באשאפן? הגם דער אויבערשטער האָט זיך באַהאַלטן (ווי עס שטייט אין דעם וואָרט עולם וואָס איז פֿאַרבונדן מיט העלם, באַהאַלטן), האָט ער זיך באַהאַלטן אויף דעם אופן פון אַ קליין קינד וואס באַהאַלט זיך הינטער אַ קאַנאַפע — אַרויסשטעקט און זייער באַמערקט.

באַזירט אויף דעם קענען מיר איבערזעצן די ווערטער וואָס רעדן פון די בריאה, "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (בראשית א:א), (אין אנפאנג האט דער אויבערשטער באשאפן די הימל און די ערד): די אותיות פון די וואָרט "אלה-ים" קענען זיין ריעריינדזשד צו "מי אלה", (עס באשטייט פון די זעלבע אותיות), ווער האט דאס באשאפן. דאָס הייסט, זעה די פרעכטיקע שיינקייט וואָס הקב"ה האָט אַרײַנגעשטעלט אין דער וועלט.

רייכע רוחניות

דער פסוק זאגט "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג:יט), מיר זענען פון שטויב און מיר וועלן צוריקקערן צו שטויב. דער חידושי הרים ז"ל ערקלערט אַז מיר קענען זיין "שטויב" אָבער מיר האָבן דער פֿאַטענציעל איינצונעמען וועלטן. וואָספאַראַ בושא קען זיין אויב "ואל עפר תשוב", מיר קערן זיך צוריק צו די קבר נישט האבן אויפגעטוהן מיט אונזער לעבן.

דער הייליגער גר"א זי"ע (משלי טו:כד) דערציילט אונז אַז אָדער טוען מיר ארויפגיין אָדער טוען מיר אַראָפּגיין אין דעם וועלט, ווייל מיר קענען נישט בלייבן שטיין אויף איין פלאץ. דאָס איז מרומז אין "מעלין בקודש ואין מורידין" (הוריות יב:)- אויב מיר ווילן נישט פֿאַלן און ווילן לעבן די מציאות פון "ואין מורידין", מוזן מיר זיין "מעלין בקודש". מיט דעם קענען מיר ערקלערן אז מיר ווערן גערופן "הולכים", אנדערש פון אַ מלאך וואס איז גערופן אַ "עומד" (זכריה ג:ז). דאָס איז ווייל אַ מלאך בלייבט אויף איין מדרגה און ער וואקסט נישט, פֿאַרקערט פון אַ מענטש.

זומער 1992 האָט אַ רבֿ וועלכער האָט באַזוכט אַרעסטאַנטן אין אַ תּפּיסה, געזאָגט, "איר זענט באַגרעניצט נאָר ווייל איר קענט נישט באַקומען וואָס איר ווילט." אבער דער אמת איז אז יעדער איז אזוי, ווייל יעדער האט גרעניצן. מיר קענען נישט גיין ווייטער פון דער אוקינוס און אנדערע גרויסע זאכן וואס שטייען אין וועג. דאס זענען נאָר האַרײַזאַנטאַל גרעניצן. בנוגע ווערטיקל גרעניצן, זענען מיר די איינציגע וועלכע שטעלן אונז אליין אפ.

עס זענען דא פילע לעקציעס וואס מיר קענען באַקומען פון אַבזערווינג די נאַטירליכע וועלט. דער פני מנחם ז"ל האָט אָנגעוויזן אויף אַ אַנזאָג וואָס איז געלערנט פון גראוואטי: מיר ווערן אַראָפּגעצויגן צו דער ערד, אין גשמיות. זיך צו דערהייבן, דארפן מיר קעמפן די גראוויטישאַנאַל ציען. פונקט אזוי, צו דערהייבן און הייבן זיך אין רוחניות, מוזן מיר קעמפן די גשמיות'דיגע וועלט וואָס ברענגט מיט זיך נידעריגע תאוות.

אָדן הראשון איז באַשאַפֿן געוואָרן בצלם אלקים, אין דעם געשטאַלט פֿון אויבערשטן. אויב מען שרייבט אויס דעם נאמען פון ה', י-ה-ו-ה, באַקומען מיר יוד, הא, ואו, הא. דאס קומט צו א סך הכל פון 45, די גימטריא פון "אדם". די גרויסקייט וואָס מיר קענען דערגרייכן איז ווייל מיר האָבן אַ נשמה אין אונז וואס בלייבט אויף אייביג, אַ שטיק פון דער אויבערשטער — "חלק אלוך ממעל". גאַרנישט קען פֿאַרמינערן אונזער ווערט. אפילו אויב א מענטש צוקנייטשט א 20 דאלער ביל און ווארפט עס אריין אין שמוץ, וואלט מען עס נאך געוואלט ווייל עס האט נישט פארלוירן זיין ווערט. אזוי אויך אפילו אויב מיר שטרויכלען און פאלן, בלייבן מיר נאך מיט אונזער ווערט.

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא ארבעה ספרים במגוון נושאים בענייני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.